Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ул. І. ЛЕНІНА

№ 1 (624) Пятніца 14 студзеня 1966 г. Год выдання XIX. Цана 1 кап.

Сесія!

Студэнт Віталій ЗАРЭЦКІ адзін з лепшых на юрыдычным факультэце. На працягу вучобы ён не атрымаў ніводнай адзнакі ніжэй «выдатна». У гэтую сесію Зарэцкі таксама здае экзамены толькі на «пяцёркі».

— Вучыцца толькі так, быць прыкладам ва ўсім для сваіх таварышаў, гэтаму мяне абавязвае высокае званне камуніста, — гаворыць Віталій.

ЭКЗАМЕНЫ І ВЫНІКІ

У лабараторыях, кабінетах і бібліятэках адчуваецца напружаны пульс жыцця—ідзе сесія. Пройдземся па некаторых аўдыторыях геаграфічнага факультэта і паглядзім, як здаюць студэнты?

Да экзамена па гісторыі КПСС першакурснікі рыхтаваліся старанна. Выкладчык дацэнт А. Ул. Царук — добры лектар, па першакрыніцах на працягу семестра было праведзена шмат семінарскіх заняткаў. Здавалася б, што такая падрыхтоўка павінна была даць і добры плён, але амаль з сотні студэнтаў курса выдатна атрымалі толькі Г. Гулецкая, І. Ванслаў, Л. Ішына, Т. Скарынкіна і ўсё—астатнія «добра» і «здавальняюча». Горш таго, Л. Лысуха, Ул. Лазечный, Ул. Камісараў атрымалі «нездавальняюча».

Куды лепш за першакурснікаў здае экзамены другі курс факультэта. Для прыкладу, прывяду такую лічбу: амаль палова студэнтаў першай групы экзамен па метэаралогіі здала на «выдатна».

— Думаю, што другая група не падвядзе першую,—гаворыць выкладчык гэтага курса прафесар А. Е. Шкляр. — Студэнты добра падрыхтаваліся па гэтай важнай для іх дысцыпліне...

Асаблівую цікавасць праяўляе III курс да гістарычнага матэрыялізму. Экзамен паказаў, што студэнты на працягу семестра выкарысталі вялікую колькасць праграмнай і дапаможнай літаратуры па гэтаму прадмету. Ніводнай не разабранай на семінарскіх занятках тэмы — з такім вынікам прыйшлі яны да экзамена. Таму і не дзіўна, што ў большасці залікоўках з'явіліся «выдатна» і «добра» і толькі тры «здавальняюча» на ўсім курсе. Здавалася, што трэцякурснікі факультэта ўзялі выдатны старт, але першыя крокі—не мерка фінішу. Недапушчальным тут з'яўляецца тое, што некаторыя студэнты маюць нездавальняючыя па фізічнай геаграфіі частак свету і шмат здавальняючых па фізічнай геаграфіі СССР.

Большасць выдатных і добрых адзнак на IV курсе геафака па палітычнай эканоміі, але недаацанілі студэнты сваіх ведаў па курсу дыялектычнага матэрыялізму. 12 нездавальняючых, кожны трэці не здаў экзамена!

Дацэнт Аркадзій Іванавіч Ляўко— выкладчык гэтага курса — прынцыповы і патрабавальны да студэнтаў педагог.

— Інакш нельга,—гаворыць ён, — шэсць дзён аўралу не дае ведання філасофіі. Тут патрэбна старанная праца, на працягу ўсяго семестра. Лекцыя, самастойная работа над тэмай, пасля семінар і зноў самастойная работа — толькі так можна засвоіць гэты складаны прадмет. А то што атрымліваецца? Многія студэнты замест грунтоўнага адказу прыпаднеслі мне такі «вінягрэт» што хоць вушы затыкай. Гегеля называлі «матэрыялістам», а Фейербаха—«наміналістам»...

Нельга тут не згадзіцца з выкладчыкам. Хто заўсёды наведваў лекцыі, старанна рыхтаваўся да семінарскіх заняткаў, той на экзамене па дыямату паказаў глыбокія веды. М. Сушкевіч, Л. Нікалаева, І. Лазнуха здалі яго на «выдатна».

На маю думку, патрэбна ўсім студэнтам пералічаных курсаў факультэта ўзяць прыклад са сваіх старэйшых таварышаў—пяцікурснікаў. З добрым багажом ведаў пойдуць у хуткім часе яны працаваць у школы і на прадпрыемствы нашай краіны. А пакуль што ў іх апошняя сесія. 11 студэнтаў курса здаюць яе толькі на «выдатна», астатнія 25 толькі на «добра». Ніводнай здавальняючай! Выдатны поспех у пяцікурснікаў.

Вынікі сесіі на геафаку гавораць аб тым, што большая частка студэнтаў з вялікай цікавасцю і стараннасцю рыхтуецца да кожнага чарговага экзамена. Першыя крокі даюць права меркаваць, што здадуць сесію студэнты куды лепш, чым мінулагоднюю.

Я. ПАЎЛЮЦЬ.

Сесія!

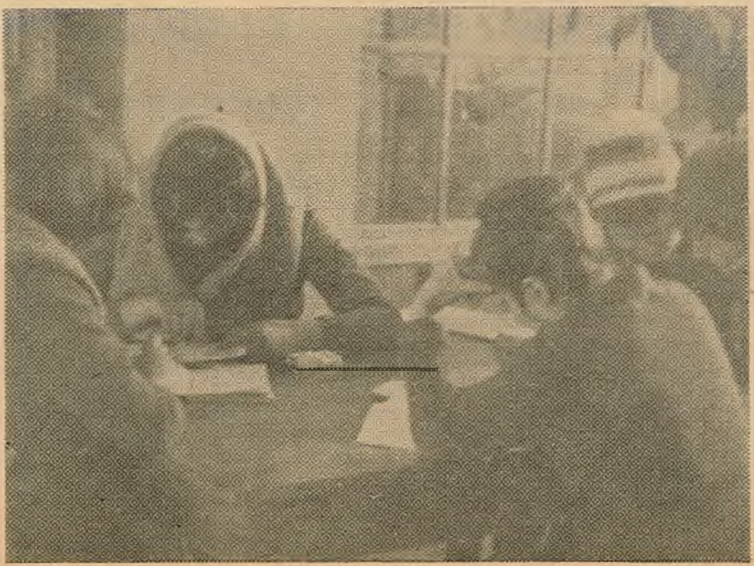

Студэнту перад экзаменам заўсёды нехапае «аднаго дня». Няма нават часу — бывае — распрануцца. Прыцемак ці не прыцемак, дзень ці ноч — а студэнт чытае, імкнучыся абагнаць час, як, напрыклад, весь гэтыя засяроджаныя дзяўчаты з біяфака, якіх вы бачыце на здымку справа. Здаецца, больш упэўнена адчуваюць сябе дзяўчаты чацвёртага курса матфака А. Глюза і Г. Абрамовіч. Ні пуху, ні пяра ўсім вам, нашы дзяўчаты і хлопцы.

Фота **У. Бакунова.**

Партыйнае жыццё

ПАВЫСІЦЬ БАЯЗДОЛЬНАСЦЬ ПАРТГРУП!

Нядаўна адбылося чарговае пасяджэнне парткома універсітэта, дзе разглядалася пытанне аб рабоце партыйных студэнцкіх груп філалагічнага факультэта.

Зараз на факультэце налічваецца 9 партыйных студэнцкіх груп, якія аб'ядноўваюць больш як 80 маладых камуністаў. Многія з іх сваёй добрай вучобай і актыўным удзелам у грамадскім жыцці паказваюць прыклад для другіх. Але гэтага не скажаш аб Якімчыку, Гладышаву, Знаку, Кулікавай, Вайруха, Ціханаўцу, Слушніку і іншых. Ёсць яшчэ і аматары пропускаў: Слушнік, Харытонаў, Дарашэнка. Усяляк ухіляюцца ад партыйных даручэнняў камуністы Пармон, Каліціеўскі. Яшчэ недастаткова ўцягваюцца ў грамадскае жыццё маладыя камуністы. Некаторыя з іх лічацца агітатарамі, але працуюць слаба.

У большасці партыйных груп работа ідзе па плану. групоргі вядуць дзённікі. У групах праводзяцца сходы, на якіх абмяркоўваюцца пытанні вучобы, побыту і іншае.

Аднак у рабоце партыйных груп і кіраўніцтве імі маюцца сур'ёзныя недахопы. Так, партыйныя групы ўсё яшчэ недастаткова ўдзяляюць увагі пытанням вучобы, наведвання заняткаў. У выніку да гэтага часу ёсць камуністы з акадэмічнай запазычанасцю, якія сістэматычна не наведваюць заняткаў, асабліва на старэйшых курсах, дзе на лекцыях часта прысутнічае менш палловы студэнтаў. Другім сур'ёзным недахопам з'яўляецца тое, што партгрупы мала займаюцца пытаннямі партыйнай дысцыпліны. Напрыклад, аднойчы на сходзе адсутнічала 36 камуністаў, з іх 20 па невядомай прычыне. А такія камуністы, як Нікалаеў, Дуліч сістэматычна не наведваюць факультэцкіх сходаў.

Гэта, мабыць, здараецца, таму, што партыйнае бюро факультэта не аказвае яшчэ дастатковай дапамогі партгрупам у арганізацыі іх работы па выхаванню студэнтаў, палепшанню вучобы і дысцыпліны. Так, члены патрбюро мала бываюць у партгрупах, вучоба партгрупоргаў праводзіцца не рэгулярна, бывае так, што на пасяджэннях партбюро адсутнічаюць многія партгрупоргі.

Члены партбюро рашэннем парткома абавязаны часцей бываць у партгрупах, аказваць ім дзейсную дапамогу па арганізацыі ўсёй выхаваўчай і вучэбнай работы.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

ТАК ДАЛЕЙ НЕЛЬГА

Наша газета ў свой час звяртала ўвагу на недахопы так званага пераходнага плана на IV курсе хімфака. Невядома, хто санкцыяніраваў такі план, складзены без уліку канкрэтных умоў і існуючых педагагічных норм. Даволі сказаць, што па палітэканоміі ён вельмі ўрэзаны. Але, на жаль, вучэбная частка аніяк не рэагавала на сігналы друку, а пры планаванні экзаменаў былі дапушчаны новыя недакладнасці. Так, экзамены па філасофіі студэнты здалі датэрмінова—30 снежня, калі фактычна праводзіліся яшчэ заняткі. Зразумела, што студэнты рыхтаваліся не да чарговых заняткаў, а да экзаменаў па філасофіі і гэта, між іншым, адна з прычын таго, што ў апошняй дэкадзе снежня наведванне студэнтамі лекцый і практычных заняткаў рэзка знізілася.

На падрыхтоўку да экзамена па палітычнай эканоміі было адведзена толькі 5 дзён, што таксама не спрыяла грунтоўнаму засваенню праграмнага матэрыялу.

Нягледзячы на такія неспрыяльныя ўмовы, найбольш добрасумленныя студэнты паказалі глыбокія веды на экзаменах. Вельмі прыемна было слухаць грунтоўныя адказы Дзеніскевіч, Каробкінай, Шыманскай, Пушкаровай і іншых. Але для асноўнай масы студэнтаў такі непрадуманы план быў непасільны, і як вынік у групе шмат здавальняючых адзнак. Былі і нездавальняючыя адказы, слабыя веды паказалі студэнты Цітарэнка, Шрамянок.

Асаблівыя хібы ў адказах студэнтаў мелі месца па тых раздзелах праграмы, па якіх не чыталіся лекцыі і не праводзіліся семінарскія заняткі.

Пакуль што экзамен праведзен у адной толькі групе неарганічнай хіміі і палімераў. Але ўжо можна зрабіць некаторыя вынікі. Неабходна рашуча палепшыць навучальны план, расцягнуць на больш доўгі тэрмін чытанне курса, павялічыць колькасць гадзін на палітэканомію камуністычнага спосабу вытворчасці, больш прадумана распрацоўваць расклад экзаменаў з тым разлікам, каб студэнты мелі нармальныя ўмовы для вывучэння прадмета і падрыхтоўкі да экзамена.

А. СКУМАН,
дацэнт кафедры палітэканоміі.

Сесія!

СПРЭЧКА ІДЗЕ

Я ўважліва чытаў выступленні з выпадку спрэчкі—аб «двойках» і «тройках». Пра бяссільныя выкрыкі невядомых Івана і Віталія не жадаю гаварыць. Гэтыя гора-студэнты спрабавалі прыкрыць уласнае бяссілле нахабным тонам. З Ю. Агарадніченкам мы жывем у адным пакоі, займаемся на адным курсе. Амаль ва ўсім згаджаюся з ім, не магу, аднак, бельм ў многім згадзіцца з Марыйкай з хімфака (на жаль, яна таксама не назвала свайго прозвішча). І справа не ў тым, што яшчэ адно-два выступленні—і спрэчка пачне траціць сэнс, і нават не ў тым, што Марыйка ставіць сваю прафесію вышэй за іншыя. Хваравітае самалюбства некаторых недальнабачных студэнтаў можна выбачыць, хоць шкада, што на свет яны прывыкаюць глядзець з вышыні свайго седала.

Сур'ёзна насцярожвае тое, што выступленне Марыйкі рас. кнута наскрозь духам нейкага дзялянцтва, што гутарка ідзе не аб ведах і паспяховасці, а пра тое, як больш вырваць за іх і цяпер, і ў будучым.

Што ж усё-такі пабуджае адных вучыцца на добра і выдатна, а другіх перабівацца з двойкі на тройку? Стыпендыя ці пачуццё ўласнай годнасці, пачуццё адказнасці перад таварышамі, перад усім нашым народам, што адкрыў нам дарогу ва універсітэт?

Я думаю—апошняе. І толькі з гэтай пазіцыі, мне здаецца, трэба і патрабаваць з тых, хто цягнецца ў хвасце і, па сутнасці, грэбуе дадзеным яму ад народа. Было б вельмі добра, калі б розных Іванаў менш слухалі, а больш патрабавалі ад іх.

А калі здаюць на «добра» і «выдатна» толькі дзеля стыпендыі, калі чалавек, яшчэ нічога не даўшы, ужо чакае льгот і датацый, дык таксама грош цана гэтым пяцёркам.

Ф. КУЛАКОЎ,
студэнт другога курса аддзялення журналістыкі.

На працягу двух год навучання ва універсітэце мяне выбіралі членам партбюро філалагічнага факультэта, цяпер я намеснік сакратара камітэта камсамола гэтага факультэта. Мяне вельмі ўразіла ў пісьме Марыйкі тое, што яна, як піша, з'яўляецца актывістам на хімфаку. На маю думку, ёсць яшчэ людзі, якія вельмі прымітыўна разумеюць слова «актывіст». У якой бы форме ні выяўлялася актыўнасць, яна заўсёды падпарадкавана аднаму — самаму галоўнаму пытанню для студэнта—вучобе. Справа камсамольскіх і другіх грамадскіх арганізацый — змагацца за вышэйшую паспяховасць, дысцыпліну, наведванне лекцый і гэтак далей. Брыдка слухаць «актывістаў» накшталт Марыйкі. Незразумела, як можа адзін і той жа чалавек знаходзіцца ў актыве і адначасова заклікаць вучыцца на тройкі. Напэўна, моладзь факультэта зрабіла памылку, залічыўшы гэтую дзяўчыну ў свой актыў.

Карысна напомніць ёй і аб тым, што кожны чалавек нясе адказнасць за свае словы. Мы, студэнты, вельмі б хацелі ведаць тваё прозвішча. Марыйка, якое ты чамусьці пасаромелася назваць.

П. ПАБОКА.

Пятро СУШКО

БЕРКЛІ, ПЛАТОН І... ЁН

(нібы фельетон)

Платон казаў:
— Каб ісціну пазнаць,
Заплюшчы вока
і заторкні вуха...
Студэнт
любіў на лекцыях
паспаць
І не любіў
тэорый розных слухаць.
Быць успрымальным —
значыць — існаваць,—
Філосаф Берклі
гаварыў калісьці...
Рашыў студэнт:
— Што цяжка мне
успрыняць,
Таго не існуе —
і ўсё тут выйсце.
Каб месца крышку
і для веры даць,
Абмежаваць хацеў
Кант вобласць ведаў...
Надзей
студэнт на веды
не ўскладаў,
А верыў у шпаргалку
ад суседа.
Ён двойку атрымаў
і парашыў,
Адразу стаўшы
«матэрыялістам»:
— Няма ў экзаменатара
душы,
Дарэмна верыў я
ідэалістам!..

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Рэдкалегія газеты «Беларускі універсітэт» рашыла прадоўжыць конкурс на лепшы фотарэпартаж, фельетон, нарыс, замалёўку з жыцця нашых студэнтаў да 5 мая 1966 года.

Пераможцы будуць адзначаны прэміямі:
I прэмія— фатаапарат;
II прэмія — падпіснoе выданне;
III прэмія — розныя пісьмовыя прылады.

СПОРТ

ФІНАЛ СПАРТАКІЯДЫ—БЛІЗКА!

Рэпартаж са спартзалы

Тамара Кабанава дакладвае: з чатырнаццаці адсутнічае двое. Трэнер Георгій Міхайлавіч Груда дае апошнія настаўленні. Пачынаецца «размінка». Яна для спартсмена — перасцярога ад магчымых траўм. А пакуль дзяўчаты «размінаюцца», просім Г. М. Груду расказаць аб нашай камандзе баскетбалістак.

— У папярэднія з пазалеташнім годамі яна вельмі змянілася. Ні ў яе першым ні ў другім складзе няма ніводнай спартсменкі, якая б раней абараняла ўжо гонар нашага універсітэта. Цяперашняя каманда — адна з самых маладых каманд вну рэспублікі. Яе сярэдні ўзрост — дзевятнаццаць. На змену ветэранам каманды З. Ціток, Н. Лойка, Я. Смаленскай прыйшлі былыя школьніцы — Тамара Кабанава, Валя Шапіра, Наташа Клюкапава, Надзя Арлова, якія будуць удзельнічаць у спартакіядзе.

— Якія лепшыя паказчыкі каманды за мінулы спартыўны год?

— Ён быў знамянальным не толькі для нас, але і наогул для баскетбалістак рэспублікі. Нашы дзяўчаты Ларыса Макрусева, Ларыса Рыбінкіна, Ніла Малашонак былі ўключаны ў зборную рэспублікі на спартакіяду прафсаюзаў. Тамара Кабанава была ў зборнай на спартакіядзе школьнікаў.

У Кіеў мы выязджалі сваім цяперашнім калектывам. Гэта быў як бы экзамен для каманды перад выступленнем на першынстве рэспублікі. Яго нашы дзяўчаты, трэба лічыць, здалі на «добра» і занялі пятае месца. А ў час кантрольных спаборніцтв на першынства вну нам удалося заняць адзінаццатае месца.

— Якія вашы планы на будучае?

— Наша каманда з'яўляецца цяпер кандыдатам у зборную рэспублікі для ўдзелу ў V спартакіядзе студэнтаў. Гэта для нас вялікі поспех.

Яшчэ адно пытанне, але толькі да капітана каманды Ларысы Макрусевай:

— А што вы можаце сказаць аб сабе?

— Каманда ў нас вельмі дружная, усе любяць спорт. Трэніруемся з вялікім жаданнем. Усе хочам як мага лепш выступіць на будучай спартакіядзе студэнтаў.

— А як праводзіце свой адпачынак?

— Вольнага часу ў нас мала: вучоба, экзамены, трэніроўкі. Але нягледзячы на гэта, мы дапамагаем нашым першакурснікам, разам ходзім у кіно, тэатр. Адным словам, лічым—сяброўства ў калектыве — запарука поспеху.

...А трэніроўка працягваецца. Началася работа з мячом, над тэхнікай кідання, над выпрацоўкай новых камбінацый.

Пажадаем жа нашым баскетбалісткам поспеху!

Т. ЯКАЎЛЕВА,
член зборнай
па баскетболу
універсітэта.

ДАСЛЕДАВАННІ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

На біялагічным факультэце працуе вялікі калектыў высока кваліфікаваных выкладчыкаў. Сярод іх чатырнаццаць прафесараў і дактароў навук, якія з'яўляюцца не толькі выдатнымі педагогамі, але вядуць значную даследчую і грамадскую работу, многа свайго часу аддаюць напісанню навуковых артыкулаў, манаграфій і вучэбных дапаможнікаў. Іх друкаваныя працы знаёмяць чытача з навейшымі дасягненнямі біялагічнай навукі, сучаснымі праблемамі біялогіі, а вучэбныя дапаможнікі добра вядомы студэнтам.

Так, толькі ў апошні час выйшлі наступныя кнігі нашых выкладчыкаў:

«ЧАСТКОВАЯ СЯЛЕКЦЫЯ АГАРОДНІХ КУЛЬТУР» А. М. Іпацьева.

«УГНАЕННЕ СТАВАЎ» Г. Г. Вінберга і В. П. Ляхновіча.

«АСНОВЫ ВІРУСАЛОГІІ» Б. Я. Эльберта. Апошняя кніга выйшла год назад пасля смерці яе аўтара, які ўсё жыццё працаваў у данай галіне і напісаў больш, чым пяцьсот навуковых прац.

Назва кнігі прафесара А. М. Іпацьева гаворыць сама за сябе. Аўтар, будучы выдатным спецыялістам у сваёй галіне навукі, глыбока і даходліва піша аб напрамках і асаблівасцях тэхнікі сялекцыі важнейшых, найбольш распаўсюджаных культур гародніны, такіх, як капуста, цыбуля, памідоры і іншых. У кнізе дадзены таксама кароткія звесткі па генетыцы культур гародніны, рэкамендуецца розны падыход да ацэнкі тых ці іншых прыкмет і асаблівасцей гэтых важных для сельскай гаспадаркі культур. Кніга прынясе вялікую карысць студэнтам-біёлагам і агрономам у іх практычнай рабоце. А. М. Іпацьеў рыхтуе да друку новую кнігу **«АГАРОДНІЯ КУЛЬТУРЫ СВЕТУ»**.

Цікавым для студэнтаў-мікрабіёлагаў з'яўляецца вучэбны дапаможнік прафесара Б. Я. Эльберта. **«АСНОВЫ ВІРУСАЛОГІІ»**. Але кніжка разлічана не толькі на студэнтаў біяфака, але і на медыкаў, аспірантаў і навуковых супрацоўнікаў. У кнізе ўлічаны апошнія дасягненні вірусалогіі не толькі нашай краіны, але і даследаванні замежных вучоных у гэтай галіне. У агульнай частцы галоўная ўвага звернута на сучасныя праблемы вірусалогіі, спецыяльная ж частка прысвечана біялогіі вірусаў бактэрый раслін, жывёл і чалавека. У кнізе знойдзем адказы на такія пытанні, як што такое вірусы і што вядома аб вірусных хваробах чалавека, жывёл, раслін і мікраарганізмаў.

Кнігі твайго выкладчыка, студэнт!

Калі дзве першыя кнігі вабяць перш за ўсё студэнтаў пры падрыхтоўцы да экзаменаў і залікаў, то кніжка Г. Г. Вінберга і старшага навуковага супрацоўніка В. П. Ляхновіча **«УГНАЕННЕ СТАВАЎ»** зацікавіць наперш практыкаў, хоць многа новага знойдуць для сябе ў ёй і студэнты—гідрабіёлагі, якія цікавяцца кармавой базай рыбы.

Абапіраючыся на асабістыя доследы і літаратурныя крыніцы, аўтары паказваюць сучасныя метады абагачэння сажалак, а таксама шляхі іх палепшання. У кнізе падабагулен багаты вопыт па развядзенню сажалак і азёр у такіх зарубежных краінах, як ГДР, ФРГ, ЗША, Ізраіль. Аўтары робяць вывад, што ў нашай краіне абагачэнне сажалак і азёр носіць масавы і комплексны характар і шмат у чым апярэдзіла замежныя краіны.

Прыцягне, напэўна, увагу бібліяграфія да кнігі, якая ўключае чатырыста пяцьдзесят назваў, з якіх сорак тры—праграцоўкі аўтараў манаграфіі «Угнаенне ставаў».

О. І. КАЛЕШКА,
дацэнт кафедры мікрабіялогіі, кандыдат біялагічных навук.

Рэдактар **А. ЛОЙКА.**

Адрас рэдакцыі: г. Мінск, БДУ імя Ул. І. Леніна, галоўны корпус, п. 212, тэл. 2-07-19. Друкарня выдавецтва «Звязда». Зак. № 62. АТ 00718